

VLAAMSE ADVIESCOMMISSIE VOOR VOLKSRAADPLEGINGEN

VAV/2016/2

In haar vergadering van 3 oktober 2016 om 11.00 uur heeft de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen, samengesteld uit:

De heer Wouter De Cock (voorzitter en stemgerechtigd lid)
De heer Herman Matthijs (ondervoorzitter en stemgerechtigd lid)
Mevrouw Maryse Bouduin (stemgerechtigd lid)
Mevrouw Kristine Van de Peer (stemgerechtigd lid)

De heer Bengt Verbeeck (lid met raadgevende stem)
Mevrouw Ann François (lid met raadgevende stem)

Mevrouw Peggy De Winter (plaatsvervangend secretaris)

beraadslaagd over de hiernavolgende vragen die worden voorgelegd door de heer Geoffrey Verleyen, namens Open Vld Zingem, voor een gemeentelijke volksraadpleging in Zingem:

1. Kan het beoogde fusieproject tussen de gemeenten Kruishouten en Zingem worden beschouwd als een aangelegenheid van gemeentelijk belang en aldus in aanmerking komen voor een gemeentelijke volksraadpleging;
2. Zo ja, is de volgende vraag duidelijk geformuleerd: "Moet het Zingemse gemeentebestuur zijn goedkeuring verlenen aan een vrijwillige fusie met de gemeente Kruishoutem? Ja of neen?"

Advies van de Vlaamse Adviescommissie voor Volksraadplegingen

Met betrekking tot vraag 1:

De vraag handelt over de vrijwillige fusie van twee gemeenten: Zingem en Kruishoutem. Het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019 bepaalt dat gemeenten vrijwillig kunnen fusioneren. De Vlaamse regering moedigt gemeenten aan door allerlei stimuleringsinitiatieven te voorzien. In de beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2014-2019 wordt het stimuleren van vrijwillige gemeentelijke fusies als operationele doelstelling verder uitgewerkt. Het is in eerste instantie de bedoeling dat gemeenten, geconfronteerd met een vastgesteld probleem van lokale bestuurskracht, zelf het initiatief nemen om hun bestuurskracht te verhogen door in een traject van schaalvergroting door vrijwillige fusie te stappen. Het decreet van 24 juni 2016 'houdende de regels voor de vrijwillige samenvoeging van gemeenten en tot wijziging van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds, van het

Gemeentedecreet van 15 juli 2005, van het Provinciedecreet van 9 december 2005 en van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011' (BS 19 augustus 2016) bepaalt in artikel 7 dat de gemeenteraden met een gemotiveerde principiele beslissing hun gezamenlijke intentie tot samenvoeging kenbaar maken aan de Vlaamse regering. Artikel 9 van datzelfde decreet bepaalt dat de gemeenteraden beslissen over het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging. De beslissing om over te gaan tot een vrijwillige fusie behoort bijgevolg tot de gemeentelijke autonomie.

Het bovenstaande doet besluiten dat een fusieproject tussen twee gemeenten behoort tot het gemeentelijk belang van die gemeenten. Een volksraadpleging over de vrijwillige fusie tussen twee gemeenten betreft met andere woorden geen aangelegenheid waarover geen volksraadpleging kan worden gehouden (art. 214, §1, Gemeentedecreet).

Ratione temporis stelt zich evenmin een probleem (art. 214, §2, Gemeentedecreet).

De vraag is van gemeentelijk belang en bijgevolg ontvankelijk: over deze problematiek mag een gemeentelijke volksraadpleging worden georganiseerd.

Met betrekking tot vraag 2:

Artikel 218 van het gemeentedecreet bepaalt dat de vraag zo moet zijn geformuleerd dat met ja of nee kan worden geantwoord.

- De commissie stelt voor om de verwijzing naar 'het gemeentebestuur' weg te laten in de vraagstelling. Op die manier komt de klemtoon in de vraag niet te liggen op het bevoegde bestuursorgaan, maar wel op de kern van de vraag met name de fusie tussen twee gemeenten. De vraag wordt best tot de burger zelf gericht zodat het antwoord duidelijk peilt naar de persoonlijke visie van de burger.
- Het gebruik van het woord 'goedkeuring' heeft een subjectieve betekenis. Dit woord wordt bijgevolg best vermeden in de vraagstelling.
- Voor alle duidelijkheid wordt ook best de datum van inwerkingtreding van een mogelijke fusie vermeld in de vraagstelling, zodat de burger concreet weet vanaf wanneer de fusie zou ingaan, nl. 1 januari 2019.
- De commissie wijst erop dat een eventuele volksraadpleging best gehouden wordt vóór de principiele goedkeuring van de fusie tussen Zingem en Kruishoutem. De principiele goedkeuring heeft namelijk al onmiddellijk gevolgen (bvb. het aanduiden van een gemeentesecretaris-coördinator en een financieel beheerder-coördinator voor het voorbereiden van de samenvoegingsoperatie; zie artikel 8 van het genoemde decreet van 24 juni 2016).

Voorstel tot herformulering:

Rekening houdend met de geformuleerde opmerkingen, is de commissie van oordeel dat de vraag als volgt kan worden geherformuleerd:

“Bent u voor een fusie met de gemeente Kruishoutem vanaf 1 januari 2019: ja of nee?”

DIT ADVIES WERD UITGEBRACHT MET EENPARIGHEID VAN STEMMEN.

De Voorzitter
Wouter De Cock

Wouter
De Cock
(Signat
ure)

Digitaal ondertekend
door Wouter De Cock
(Signature)
DN c=BE, cn=Wouter
De Cock (Signature),
sn=De Cock,
givenName=Wouter
Christraan,
serialNumber=79011
819360
Datum 2016 10 12
09 33:07 +02'00'